

Téma : **NORIK MURÁNSKEHO TYPU**

CHARAKTERISTIKA EXTERIÉRU

- Norik muránskeho typu je kon dospelávajúci vo štvrtom roku, stredne veľkého až veľkého obdĺžnikového rámca, s dobrým osvalením.
- Hlava ťažšia, s výrazným okom, krk stredne dlhý, stredne vysoko nasadený, s mierne výrazným kohútikom, lopatka dobre uhľovaná, priestranný, stredne hlboký, dlhší a oválny hrudník, stredne dlhá, oválna panva, mierne štiepený a sklonený zadok.
- Je to kôň silný, kostnatý, suchý, s menším výskytom štetín, kopytá pevné, pružné, dobre utvárané. Kĺby menej výrazné, sponka krátka, pevná. Norik muránskeho typu je pracovitý a dobre ovládateľný kôň.

Chovná oblasť Norika muránskeho typu je vymedzená územím Slovenskej republiky. Chov bol zriadený už v roku 1950 a umiestnený do oblasti Veľkej Lúky pri Muráni.

V chove koní Norika muránskeho typu rozlišujeme tri základné etapy:

1) Chov Huculov v čistokrvnej forme.

2) Zmohutňovací proces Hucula krížením s plemenami Fjord, Hafling a Norik.

3) Chov s využívaním čistokrvného Norika.

Prva etapa; V počiatočnej fáze bolo cieľom chovu záchrana huculského koňa aj vďaka prednostiam Hucula – vytrvalosti, obratnosti, odolnosti, nenáročnosti na chovné prostredie a výživu, neskôr bolo zameraním chov a produkcia koní vhodných pre lesnícku činnosť.

Druhá etapa; Pristúpilo sa k zmohutňovaciemu procesu hucula krížením s plemenami Fjord, Hafling a Norik s cieľom vytvoriť samostatné plemeno s názvom "slovenský horský kôň", Cieľ sa čiastočne podarilo splniť, alenedosiahla sa tvarová a typová vyrovnanosť podľa šľachtiteľského cieľa, preto nemôžeme hovoriť o samostatnom plemene.

Tretia etapa; Koncom 60-tych rokov došlo k prerušeniu šľachtenia slovenského horského koňa. Dôvodom bola snaha o rýchle uspokojenie požiadaviek lesných závodov o kone s väčším telesným rámcom a hmotnosťou. Pristúpilo sa k nákupu chladnokrvných kobýl z Čiech a Moravy, ktoré sa pripúšťali importovanými norickými žrebcami, ich potomkami ako aj žrebcami z vlastného chovu. V druhej polovici 70. rokov boli v plemenitbe použité žrebce plemena sliezsky norik. Začiatkom 80. rokov bola vypracovaná „Konceptia rozvoja chovu koní na Muráni“. Podľa tejto koncepcie je potrebné sa zamerať na chov norika v čistokrvnej forme, ktorý plne vyhovuje požiadavkám lesného hospodárstva.

Až v roku 1995 bol uznaný šľachtiteľský chov koní plemena norik muránskeho typu .Najväčší chov Norika muránskeho typu je momentálne v stredisku chovu koní v Dobšinej, kde bol v roku 1997 jeho chov uznaný Ministerstvom pôdohospodárstva SR ako chránený chov.

Cieľom vyšľachtenia tohto plemena sú kvalitne, ľahko ovládateľne kone, použiteľne v lesnej prevádzke, poľnohospodárstve, ochrane poľovných revírov agroturistike, , hipoterapii a produkcii plemenných žrebcov. Okrem ostatných pozitívnych dopadov predstavujú kone významný estetický a krajnotvorný prvok.

Štatút plemennej knihy :

http://www.horses.sk/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=52&Itemid=73

Videá obsahovo zamerané na chov NORIKA MURÁNSKEHO TYPU

https://www.google.com/search?q=Norik+Mur%C3%A1nskeho+typu&source=lmns&tbm=vid&client=firefox-b-d&hl=en&ved=2ahUKEwi5jvn0a3oAhUTG-wKHelYC2MQ_AUoAnoECAEQAg

BONITÁCIA NORIKA

MURÁNSKEHO TYPU